

Zasady wydawania dowodów osobistych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zmianami)

Dowód osobisty jest dokumentem:

- stwierdzającym tożsamość osoby,
- poświadczającym obywatelstwo polskie
- uprawniającym obywateli polskich do przekraczania granic państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej (np. Norwegia, Islandia, Lichtenstein) oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobodnego przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, uznających ten dokument za wystarczający do przekroczenia ich granicy (np. Konfederacja Szwajcarska)

Osoba będąca obywatelem polskim i zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązana posiadać dowód osobisty:

1. od ukończenia 18 roku życia,
2. od ukończenia 15 roku życia, jeżeli pozostaje w stosunku pracy lub nie zamieszkuje wspólnie z osobami, pod których władzą rodzicielską lub opieką się znajduje, albo nie pozostaje pod władzą rodzicielską lub opieką.

Osoba będąca obywatelem polskim ma prawo otrzymać dowód osobisty od ukończenia 13 roku życia, a na uzasadniony wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dowód osobisty może być wydany osobie, która nie ukończyła 13 roku życia.

Wydawanie dowodu osobistego:

Dowód osobisty wydaje właściwy ze względu na miejsce zameldowania na pobyt stały organ gminy: wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w razie braku miejsca zameldowania na pobyt stały-organ gminy ostatniego miejsca pobytu stałego tej osoby. Jeśli nie można ustalić właściwości miejscowej organu w sposób wskazany wyżej, dowód osobisty wydaje organ gminy właściwy dla obszaru dzielnicy Śródmieście w m.st. Warszawie.

W celu otrzymania dowodu należy osobiście złożyć wniosek o wydanie dowodu osobistego.

Do wniosku załącza się:

1. dwie aktualne, wyraźne fotografie o wymiarach 45x35 mm, przedstawiające osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami w taki sposób, aby

ukazywały głowę w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem, z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy. Jednakże osoba z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku może załączyć do wniosku fotografie przedstawiające osobę w okularach z ciemnymi szklami, a osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania-fotografie przedstawiające osobę z nakryciem głowy. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do załączania fotografii przedstawiających osobę w okularach z ciemnymi szklami jest orzeczenie o niepełnosprawności osoby do 16 roku życia lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, która ukończyła 16 lat, z powodu wrodzonej lub nabytej wady narządu wzroku, wydane zgodnie z przepisami o orzekaniu o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do załączania fotografii przedstawiającej osobę w nakryciu głowy jest zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej;

2. dowód uiszczenia opłaty za wydanie dowodu osobistego;
3. odpis skrócony aktu urodzenia - w przypadku osób, które nie wstąpiły w związek małżeński;
4. odpis skrócony aktu małżeństwa wraz z adnotacją o aktualnie używanym nazwisku. Przy wymianie dowodu osobistego, jeżeli dane zawarte w dowodzie osobistym nie uległy zmianie, a w dokumentacji dowodowej znajdują się odpisy akt stanu cywilnego wnioskodawcy ponowne złożenie odpisów skróconych akt stanu cywilnego nie jest wymagane;
5. na żądanie organu - poświadczenie obywatelstwa polskiego lub inny dokument potwierdzający posiadanie polskiego obywatelstwa, jeżeli dane zawarte w dokumentach budzą wątpliwość co do obywatelstwa osoby.

Dowód osobisty odbiera się osobiście.

Ważność dowodu osobistego:

Dowód osobisty jest ważny 10 lat od daty jego wydania.

Dowód osobisty wydany osobie, która nie ukończyła 18 roku życia, jest ważny 5 lat od daty jego wydania.

Dowód osobisty wydany osobie, która ukończyła 65 rok życia, jest ważny na czas nie oznaczony, jeżeli osoba ta zwróciła się o wydanie dowodu osobistego z takim terminem ważności.

Wymiana dowodu osobistego:

Posiadacz dowodu osobistego ma obowiązek wymienić ten dokument w razie:

1. zmiany danych, które zamieszcza się w dowodzie osobistym,
2. uszkodzenia dowodu osobistego lub zaistnienia innej okoliczności utrudniającej ustalenie tożsamości osoby,
3. upływu terminu ważności dowodu osobistego.

Osoba, która utraciła dowód osobisty, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższy organ gminy. Organ ten wydaje wolne od opłaty zaświadczenie o

utracie dowodu osobistego, ważne do czasu wydania nowego dokumentu.
W razie znalezienia własnego dowodu osobistego, zgłoszonego jako utracony, należy niezwłocznie zawiadomić o tym organ gminy, któremu złożono wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego, jeżeli w miejsce zgłoszonego jako utracony nie został jeszcze wydany nowy dokument.

Dowód osobisty podlega obowiązkowi zwrotu w razie:

1. utraty obywatelstwa polskiego; osoba która je utraciła, zwraca niezwłocznie dowód osobisty organowi gminy właściwemu ze względu na miejsce jego wydania albo właściwej ze względu na miejsce pobytu polskiej placówce konsularnej.
2. zgonu posiadacza dowodu osobistego; obowiązek zwrotu dowodu osobistego ciąży w tym przypadku na osobach obowiązanych do zgłoszenia zgonu stosownie do przepisów prawa o aktach stanu cywilnego.

Harmonogram wymiany dowodów osobistych wydanych przed dniem 1 stycznia 2001 r.:

1. od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. – dowody osobiste **wydane w latach 1962-1972,**
2. od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. – dowody osobiste **wydane w latach 1973-1980,**
3. od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2005 r. – dowody osobiste **wydane w latach 1981-1991,**
4. od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. – dowody osobiste **wydane w latach 1992-1995,**
5. od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. – dowody osobiste **wydane w latach 1996-2000.**

Ostateczny termin wymiany dowodów osobistych określony został na 31 grudnia 2007 roku.

Wojewoda Grzegorz Banaś zwrócił się do samorządów województwa świętokrzyskiego z apelem o podjęcie akcji informacyjnej mającej na celu zachęcenie mieszkańców do jak najszybszej wymiany tych dokumentów. Do apelu dołączone zostały afisze informujące o zasadach wymiany dowodów osobistych.

- Działania te powinny przyczynić się do częściowego zmniejszenia kolejek osób składających wnioski o wymianę dowodu i uniknięcia wydłużenia czasu oczekiwania na jego wydanie - mówi wojewoda Grzegorz Banaś. - Zachęcam do wymiany dokumentów, ponieważ od 1 stycznia 2008 roku niemożliwe stanie się załatwienie jakiegokolwiek sprawy urzędowej na podstawie dowodu osobistego starego wzoru - dodaje wojewoda.

Według danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w całym kraju dowodów osobistych nie wymieniło jeszcze około 12 milionów osób.